

PŘESUNY VOLIČSKÉ PŘÍZNĚ

Ve dnech 25. 3. - 2. 4. 2002 uskutečnilo Centrum pro výzkum veřejného mínění SoÚ AV ČR své pravidelné měsíční šetření v rámci výzkumu *Naše společnost 2002*. Dotázáno bylo celkem 947 osob s volebním právem, reprezentujících obyvatelstvo ČR starší 18 let (kvótní výběr). V textu jsou uváděna základní data za celý soubor dotázaných, dílčí rozbor je proveden pouze v případě, umožňuje-li to dostatečné zastoupení respondentů.

CVVM SoÚ AV ČR se ve svém pravidelném březnovém šetření mimo jiné zaměřilo na proměny přízně voličů. Tato tisková informace se opírá o srovnání volebních preferencí z přelomu března a dubna 2002 s odpověďmi respondentů na otázku, jakou stranu skutečně volili ve volbách do Poslanecké sněmovny v červnu 1998.

Tabulka č. 1 naznačuje, z jakých voličských táborů (z pohledu voleb v roce 1998) se rekrutují současní příznivci jednotlivých stran.

Tabulka č. 1: Koho volili dnešní příznivci jednotlivých stran v roce 1998? (v %)

Dnes preferuje (duben 2002)	Ve volbách v červnu 1998 volil							
	ČSSD	ODS	KSČM	US	KDU- ČSL	nebyl volit ¹⁾	neví ²⁾	jiná strana ³⁾
ČSSD	66	4	1	1	1	18	7	2
ODS	5	70	1	2	2	14	6	0
KSČM	14	2	60	1	0	13	8	2
US-DEU	15	25	0	18	2	27	10	3
KDU-ČSL	5	7	0	3	57	12	14	2

(100 % v řádku)

Pozn.: 1) nevoliči + lidé, kteří neměli volební právo

2) dotázaný neví koho volil, nevzpomíná si

3) údaje „jiná strana“ reprezentují především SPR-RSČ, DEU, DŽJ a Zelené.

Na základě výsledků uvedených v tabulce č. 1 lze učinit několik následujících závěrů:

I. **ČSSD a ODS získávají jen minimum nových přívrženců** od jiných stran a svou nynější podporu opírají především o své voliče z posledních parlamentních voleb (v obou případech jde o více než tři pětiny dnešních sympatizantů, kteří příslušnou stranu volili i v r. 1998). Určitou část příznivců získávají pouze ve skupině někdejších nevoličů a prvovoličů.

II. Z našich zjištění vyplývá, že **více než desetina (14%) těch, kteří dnes vyjadřují podporu KSČM, volila v minulých volbách sociální demokracii**. Za zmínku stojí i to, že opačným směrem prakticky k žádnému přesunu hlasů nedošlo.

III. **US je příjemcem nových hlasů zejména od ODS** (čtvrtina dnešních příznivců US v roce 1998 volila ODS), v menší míře pak od ČSSD. Velmi mnoho současných příznivců US-DEU (bezmála třetina) je rekrutováno mezi prvovoliči a těmi, kteří v roce 1998 nebyli volit.

Poněkud jiný pohled, ilustrující „odliv“ původních voličů, nabízí tabulka č. 2, která ukazuje, jak jsou rozloženy stávající stranické sympatie mezi někdejšími voliči jednotlivých stran.

Tabulka č. 2: Současné preference voličů jednotlivých stran ve volbách 1998 (v%)

Voliči v roce 1998	V současnosti preferují (duben 2002)						
	ČSSD	ODS	KSČM	KDU-ČSL	US-DEU	neví	Jiné strany
ČSSD	60	4	8	2	4	14	8
ODS	4	67	1	3	7	11	7
KSČM	1	1	91	0	0	7	0
KDU-ČSL	3	6	0	70	2	8	11
US	9	9	3	6	34	16	23

(100 % v řádku)

Pozn.: Jiné strany = Koalice, RMS, SŽJ, Zelení, ODA, Cesta změny, Naděje, ČSNS

I. **K výrazné fluktuaci dochází především v rámci elektorátu US-DEU**, která je nejen významným „příjemcem“ hlasů (viz tabulka 1) a ale i jejich největším „dárce“. US-DEU zaznamenala nejsilnější odliv hlasů, dnes ji preferuje pouze třetina dotázaných, kteří tuto stranu (tehdy US) volili v loňských volbách. Nejvíce (23 %) někdejších voličů této strany zakotvilo mezi potenciálními voliči jiných stran (v drtivé většině jde ovšem o ty, kteří dnes deklarují, že by volili „Koalici“), bezmála desetina bývalých voličů US v současnosti shodně podporuje ČSSD a ODS. Navíc 16 % byvších voličů US neví, koho by volilo.

II. **ODS** zůstaly dvě třetiny (67 %) původního elektorátu z parlamentních voleb v r. 1998. Nejvíce někdejších voličů ODS (7%) by dnes volilo US-DEU.

III. **KSČM potvrzuje pověst strany s nejpevnějším voličským jádrem**. V porovnání s minulými parlamentními volbami nedošlo k významnějšímu odlivu hlasů a téměř všichni voliči strany z roku 1998 jí zůstávají věrní dodnes.

IV. K relativně malému odlivu hlasů dochází také u **KDU-ČSL**, která má po KSČM nejvíce stabilních příznivců. KDU-ČSL zaznamenala odchod menších částí voličstva ke stranám celého politického spektra (s výjimkou KSČM).

V. **ČSSD** zůstaly tři pětiny původního elektorátu. Přibližně pětina někdejších voličů ČSSD dnes preferuje ostatní parlamentní strany (nejvíce KSČM, 8%).

Informace z výzkumu Naše společnost 2002 (ot. č. PV.24 a PV.25)
Zpracoval: Daniel Kunštát

Kód TI: PV20509
Vydáno: 9. 5. 2002